N°. 3521. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 2 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 December.

De Tweede Kamer heeft nog gisteren de gansche zitting besteed aan eene uitvoerige diskussie over de rijkspolicie en de rijksveldwacht. Het is deze laatste vooral, de rijksveldwacht, die de aandacht trok. De meeningen omtrent de werking dier rijksveldwacht loopen ver uit elkander. Er zijn er, die haar hoogelijk prijzen; maar er zijn er ook anderen, onder anderen de heer Sloet, die er veel kwaads van vreezen. Als wij uit hetgeen in de Kamer gezegd is een besluit mogen opmaken; dan zouden wij zeggen, de rijksveldwacht werkt over het algemeen genomen nuttig, maar er kleven grove gebreken aan, die bij velen regtmatigen wrevel en wantrouwen wekken. Dat kan niemand verwonderen, die er op let dat de rijksveldwacht hare wording en hare organizatie aan den heer van der Bruggen schuldig is. Ongetwijfeld is de vorige minister van Justicie een knap man, maar hij is geen staatsman in den eigenlijken zin van het woord, evenmin verstaat hij de kunst om een policiekorps te organizeeren. De geest van den heer van der Bruggen zweeft te veel, om in staat te kunnen zijn datgene te doen wat meer dan iets anders een pozitieven geest vergt. Het is daarom jammer dat de eerste opzetting van de rijksveldwacht van hem is uitgegaan. Middelerwijl haar daarbij niet aanstonds de plooi gegeven werd, die zij behoorde aan te nemen, heeft zij daarentegen valsche plooijen gekregen, die zij nu moeijelijk zal kunnen afleggen. Van daar de vele en luide klagten, van daar die onzekerheid omtrent de vraag wat er mede te doen. Men vreest haar af te schaffen, en tevens vreest men haar te behouden. Zelfs de minister, die haar nogtans met warmte verdedigt, schijnt er meê in de verlegenheid. Te regt heeft de heer Thorbecke opgemerkt, dat de minister de rijksveldwacht niet zou hebben opgerigt; maar dat hij in zekeren zin gebonden is aan hetgeen hij vindt. En met der daad, gebonden is hij. Haar afschaffen is, voor 't oogenblik, zoo goed als onmogelijk. Ze reorganizeeren? Daar denkt hij aan. Maar hoe? Door de wet? Hij belijdt rond weg niet te weten hoe dat aan te leggen. Door middel van instruktiën en cirkulairen? Dat lacht hem meer aan. Maar ook dan nog weet hij niet te zeggen welken koers hij nemen moet. Voorshands is ten minste dit gebleken, dat de rijksveldwacht niet moet optreden als een zelfstandig ligchaam, dat de goeverneurs en de burgemeesters, de prokureurs-generaal en de officieren van Justicie moet omvleugelen door direktelijk met den minister korrespondeerende inspekteurs. Men wil hier namelijk geene policie als de Fransche politieke policie, die, met ter zijdestelling van de veiligheid van personen en goederen, de staatkundige denkwijze en handelingen der ingezetenen bewaakt. Wij zijn een ordelijk en vrij volk, dat dergelijke policie nooit gekend hebben, en ook niet behoeven. Dat een Keizer, als Napoleon, die, door een *coup d'etat* op den troon kwam, en er zich met moeite staande houdt tegen de hem naar de kroon stekende partijen, dat is natuurlijk. Maar wij hebben immers een erfelijk vorst, door het gansche volk gehuldigd, door niemand betwist of bestreden. Wij hebben immers onder ons geene partijen, die stelselmatig het huis van Oranje bestrijden, om er hetzij de republiek, hetzij eene andere dynastie voor in de plaats te brengen. In plaats van iets van dat alles bezitten wij een gevestigd koningshuis zoo algemeen en zoo van ganscher harte erkend en geëerd; als dat kan gewenscht worden. Hoe kan daarbij een policie te pas komen als de Fransche? Wat zou die ten onzent anders kunnen zijn dan eene plaag voor het volk, geschikt om des te grooter verbittering aan te brengen, naar gelang haar werking meer nutteloos en dien ten gevolge meer hatelijk is. Men was 't dan ook in de Kamer ten minste op dit punt vrij eens, dat zulke policie ten zeerste moet geweerd worden. Daarentegen heeft het niemand duidelijk gemaakt hoe de rijksveldwacht moest worden ingerigt, om in overeenstemming te kunnen handelen met de plaatselijke policie en met de burgerlijke en geregtelijke autoriteiten. Men heeft het probleem ter oplossing overgelaten aan den minister van Justicie. Maar intusschen, om aan de gegeven wenken kracht bij te zetten, ten einde niet verder te gaan in de uitbreiding van de rijksveldwacht, voor dat men weten zal, wat men daaraan heeft, is door den heer Dommer van Poldersveldt voorgesteld het cijfer, voor de rijksveldwacht aangevraagd, met 41,000 gulden te verminderen. Dat cijfer maakt de som uit der verhooging, dit jaar op de begrooting aangebragt, om het personeel der rijksveldwacht te vermenigvuldigen. De Kamer heeft met overgroote meerderheid beslist, dat zij, alvorens de rijksveldwacht uit te willen breiden, de kat uit den boom wil zien, en afwachten wat de minister daarvan zal maken.

Repliek aan den Heer R. Hattink, Predikant te Tubbergen.

(*Vervolg en slot.*) (1)

Heeft de heer Hattink nieuwe bewijzen geleverd voor zijne beschuldiging, dat, namelijk, de Hervormde gemeente te Tubbergen stelselmatig wordt verdrongen? en kunnen die bewijzen den toets der kritiek doorstaan? — Zietdaar de vraag, die wij in de tweede plaats moeten toelichten, en aan 't oordeel van 't geëerd publiek onderwerpen. De heer H. vergunne ons dat wij Z. Eerw. even komen storen in zijne rust; hier kunnen wij kort zijn.

Schrijver vraagt of wij niet weten, dat 't armenfonds den predikant Meylink geweldadig is ontnomen en dat Jhr von Bönnighauzen het *sua auctoritale* onder de pastoors heeft verdeeld, en dat de pastoor van T. *slechts* *f* 230 van die verdeeling aan Z.Ew. heeft uitbetaald? Wij antwoorden: de bedoelde armengelden waren het *bijzonder eigendom* van 't dorp Tubbergen en de buurschappen *Geesteren*, *Albergen* en *Fleringen.*

De geweldadige ontneming is eene nieuwe fiktie van Dominé's vindingrijken geest; immers niemand weet of kan uit de betrekkelijke autentieke stukken 't geringste spoor ontdekken, dat D^s. Meijlink die gelden ooit onder zijn beheer of in zijn bezit zou gehad hebben; D^s. H. blijft dat bewijs schuldig.

De heer van Bönninghauzen heeft die gelden niet *sua auctoritale* verdeeld, maar zoo als blijkt uit de verzegelde en met de handteekeningen voorziene akten, in komité met de hoofden of reprezentanten van 't dorp en de buurschappen. Voegen we ten overvloede hierbij, dat 't dorp T. was vertegenwoordigd door een' Katholiek en door C. Leestenmaker een' Protestant; en hoe de heer H. durft schrijven dat de Hervormde gemeente *slechts* *f* 230 heeft ontvangen, is onverklaarbaar voor elk, die weet, dat de som die verdeeld moest worden slechts *f* 729 bedroeg. Bij eene ponds- pondswijze verdeeling zou 't aandeel der Hervormden in 't dorp, naauwelijks een twintigste deel van gezegde som hebben uitmaakt! „Zou hij 't (de anonyme schrijver) niet weten, zoo vervolgt de heer H., dat bij de marktverdeeling aan de Hervormde gemeente aanbedeeling is gedaan op het verst verwijderd punt; in strijd met de statuten enz." Wij hebben kennis genomen van een verslag der verdeelings kommissie, waaruit blijkt, dat de, aan de Hervormde gemeente bedeelde gronden juist gelegen zijn, aan die tot 't zelfde doel aan de Katholieke gemeente zijn aangewezen, en dat verscheidene ingezetenen in dezelfde Z. O. rigting wel 1000 en in eene tegenovergestelde rigting wel 2000 ellen *verder* zijn aanbedeeld.

„Zou hij niet weten, vervolgt de schrijver op nieuw, dat de eenige grondbezitting der Hervormde gemeente onbruikbaar is gemaakt door de kommissie, wijl zij den daartoe leidenden weg, heeft weg geschonken, enz.?" Ja wij weten uit genoemd verslag, dat ten gevolge der marktverdeeling alle oude wegen moesten vervallen, dat nieuwe wegen zijn aangelegd; dat langs deze elk stuk gronds behoorlijk toegankelijk is, en dat er volstrekt niet de minste *schenking* heeft plaats gehad aan den zwager des burgemeesters. Mogt echter van de zijde der kommissie iets onbillijks of onregtvaardigs gepleegd zijn, dan is zulks alleen geschied *ten gunste* van den heer H., die in de *onmiddellijke nabijheid* van zijne dusgenaamde Katterstede, de daarbij hoorende marktgronden heeft ontvangen, eene gunst, die niemand, behalve Z. Ew., heeft mogen genieten. Wij willen den heer H., *uit waardschatting* van zijnen stand, niet vragen, waarom hij, als eigenaar van de Katterstede, steeds in gebreke blijft, aan de, met de kommissie getroffen overeenkomst te voldoen, maar wij vragen op onze beurt of de heer H. niet schaamrood moet geworden zijn, toen hij dit alles schreef ten bewijze *dat de hervormde gemeente te T. stelselmatig wordt verdrukt?*

„Zou hij 't niet weten — zoo nogmaals de heer H., dat de dorpschool gedeeltelijk is gebouwd op grond der Hervormde Diakonie, en dat de gemeenteraad weigert de in bezit genomen 130 □ ellen gronds terug te geven enz.?" 't Wordt kurieus lezers! De dorpsschool beslaat slechts ruim 130 □ ellen; de heer H. vraagt dus niets meer of minder dan 't eigendomsregt van geheel den grond, natuurlijk ook van de school, die op dien grond is gebouwd. 't Zij genoeg hier op te merken, dat de school gebouwd is, tijdens 't leven van den heer Bussemaker, die Burgemeester van Tubbergen was, en als Protestant en tevens als lid van 't Diakonie of van 't kerkbestuur, voorzeker de school niet op grond der Diakonie zou gebouwd hebben; de gemeenteraad ontkent dan ook ten stelligste 130 □ ellen van de Diakonie te bezitten.

Op de vraag des heeren H., of wij niet weten hoe er gehandeld is met de sollicitatiën naar de betrekking van veldwachter, antwoorden we eenvoudig: wij weten niet wat daaromtrent is verhandeld tusschen ZHEDG. den kommissaris des Konings in deze provincie, *van wien dusdanige benoemingen uitgaan*, en den heer burgemeester van Tubbergen.

Eindelijk vraagt de schrijver of wij niet weten hoe de boeren als hofhoorige meijers, de *præstanda* weigeren te voldoen aan de Hervormde kerk enz.?

Wij weten bepaald dat er slechts *weinige* landbouwers in T. zijn, wier erven met dat servituut zijn bezwaard maar we weten niet, met wat regt de heer H. die *præstanda* vraagt van erven, die in lateren tijd gebouwd zijn, en nooit zoo een servituut gekend hebben....! Is 't niet vreemd dat de heer H. die met eene paniek geslagen is voor Rome en Rome's vruchten, zoo verlekkerd schijnt te zijn op de *præstanda*, die wel vruchten van *stoffelijken aard*, maar toch zeker van *Roomschen oorsprong* zijn? Overigens is deze quæstie zuiver juridiesch, en indien 't waar is, dat de boeren weigeren de *præstanda* te voldoen, en in hunne eenvoudigheid zeggen, „waar geen Mis gelezen wordt, daar is ook geen miskoorn noodig" (*subblata ratione, tollitur rationatum*) dan zal de heer H., gelijk Katholieken tegenover Katholieken in soortgelijke gevallen, zich moeten wenden tot de bevoegde regterlijke magt.

De lange vraagreeks wordt eindelijk op deze wijze besloten, *zou hij 't niet weten.....?* Hier is de schrijver uitgeput... hij kan niet meer... hij valt in onmagt... komt na eenige oogenblikken weer tot bewustzijn, en roept dan luide uit: „*gekonstateerd heb ik dat mijne gemeente stelselmatig wordt verdrongen, en dat de anonyme schrijver een boos mensch is.*"

En nu? denkt ge lezers dat de heer H. zijn rol heeft afgespeeld? en dat wij nu 't scherm kunnen laten vallen? en ons daar achter verbergen om uw oordeel over 't stuk te hooren vellen? Ge bedriegt u, omdat gij niet zijt voorbereid op eene peroratie. — Daar wordt de schrijver eerst regt pathetiesch, hij verzekert in trouwe? dat hij prijs stelt op den eeretitel van hevig anti-Katholiek, dat 't hem meer waard is gelaakt dan geprezen te worden door *de Tijd* c. s.; hij zingt in geestvervoering het liedje van Marianisme en beeldendienst en sterft als martelaar: „*Ik kan niet anders.*"

Maar als de heer H. het geestelijk welzijn van zijn kuddeke niet anders *kan* behartigen dan langs den weg, dien hij in zijne advertentie en repliek heeft bewandeld, dan noemen wij het een treurige dienst, die eens de Katholieken van T. zich zelven bewezen, toen ze met

(1) Ingezonden.

algemeene belangstelling den heer predikant, bij zijne komst hebben gehuldigd; dan denken we onwillekeurig aan het paard van Troje, en wij begrijpen waarom ze, nu misschien wenschten, dat ZEw. mogt slagen in de pogingen, om zijne *kleine* kudde voor eene *grootere* te verwisselen; zoo toch zou 't fanatismus uit Tubbergen verkwijnen, en de oude bekende verdraagzame liefde daar kunnen wederkeeren.

Almelo, November 1858.

Men verzoekt ons de volgende *errata* te plaatsen, welke in de repliek uit Almelo aan Ds Hattink, predikant te Tubbergen, bezorgd en in ons Nommer van 24 Nov. jl. voorkomende, zijn ingeslopen:

1e kolom,	laatste regel,			staat F, lees: T.
5e	"	10e	"	idem.
3e	"	15e	"	staat: *wien*, lees: *men.*
"	"	6e	"	van onderen, staat: *dat niet;* moet zijn: *„dat wij niet.*
4e	"	47e	"	van onderen, staat: *daarbij;* lees: *wijl daarbij.*

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is toegezonden een adres van kerkmeesteren der Nederl. Herv. gemeente te Haarlem, waarin bedenkingen worden voorgedragen, betreffende het onlangs ingediende ontwerp van wet omtrent het begraven van lijken, de begraafplaatsen en de begrafeniskosten, en wel bepaaldelijk betreffende art. 29 van dat ontwerp, volgens hetwelk het regt van hetgeen, bij het begraven van een lijk op de algemeene begraafplaats, ten behoeve der gemeentekas geheven kan worden voor elke soort van graven, bestaat uit eene enkele som, geëvenredigd aan de kosten van aanleg, voor zoover de gemeente er nog mede bezwaard is, aan die van het onderhoud der begraafplaats en aan de bezoldiging van doodgravers en andere beambten der begraafplaats. In dat artikel nu evenmin als in eenig ander is melding gemaakt van de schadeloosstelling, die aan kerkelijke gemeenten verschuldigd is voor het gemis der inkomst, die zij voor het begraven van lijken in hare kerken of op hare kerkhoven genoten. Indien van die schadeloosstelling niet wordt gewaagd dan zoude dit stilzwijgen der wet, bij hare toepassing, er aanleiding toe geven, dat de wettige aanspraak op die schadevergoeding ter zijde geschoven en de belanghebbende gemeenten in hare regten verkort, altans aan groot nadeel blootgesteld worden.

Adressanten staven de stelling, dat kerklijke gemeenten eene wettige aanspraak op de bedoelde schadevergoeding hebben; toonen aan, dat die aanspraak ook erkend is, toen de zaak van het begraven hier te lande geregeld werd op den voet, waarop zij thans nog staat, en doen opmerken, dat de erkenning van die aanspraak ook bij de nu voorgenomen wettelijke regeling van de zaak der begrafenissen, in overeenstemming met de bestaande gemeentewet kan en evenzeer behoort te geschieden. Kerkmeesteren verzoeken derhalve, dat art. 29 van het wetsontwerp in diervoege aangevuld of verduidelijkt moge worden, dat daaruit stellig blijke, dat ook de schadevergoeding, die aan kerkelijke gemeenten verschuldigd is voor het gemis der inkomst, welke zij door het begraven in hare kerken en op hare kerkhoven genoeten, bij het vaststellen der te heffen begrafenisregten in aanmerking genomen moeten worden.

De minister van Oorlog heeft eene cirkulaire aan het leger gerigt, waarin wordt kennisgegeven, dat het Z. M. heeft behaagd te bepalen, dat als gehuwde onderofficieren en verdere manschappen behoorende bij de korpsen van het leger, gelden op hun kleedingsfonds te goed mogten hebben, deze aan hen kunnen worden uitbetaald, mits hunne kleeding in goeden staat en zij behoorlijk van hun klein equipement voorzien zijn.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft heden verworpen het beroep in kassatie, ingesteld door F. W. Hilf, zich noemende Schultz c.s. tegen een arrest van het hof in Gelderland, waarbij zij, ter zake van verschillende diefstallen, tot tuchthuisstraffen zijn veroordeeld.

Van Regeringswege is, ter verdere mededeeling aan de Kamers te Rotterdam en Dordrecht, aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam verzonden een verslag met bijlage omtrent de handels- en nijverheidsbetrekkingen van Oostenrijk gedurende Oktober jl.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslagen: als plaatsverv. kantonregter te Boxmeer, mr. J. A. M. W. Verheijen van Estvelt; benoemd: tot not. in het arr. Arnhem, ter standplaats Loenen op de Veluwe, W. G. van der Dussen; en tot komm. van pol. te Venlo, J. J. W. van der Grinten; op nieuw benoemd: tot mede-direkteur van wege den handel bij 's Rijks entrepotdok te Amsterdam, F. van Heukelom.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 30 November.

In deze zitting van heden is ingekomen een wetsontwerp betreffende de regeling van het beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen met daarbij behoorende bescheiden, welke stukken naar de afdeelingen verzonden zijn.

Nadat de kommissie voor de verzoekschriften op een in hare handen gesteld adres aangaande de rijkspolicie rapport uitgebragt en de vergadering zich met de voorgestelde konkluzie: tot nederlegging van dat stuk ter griffie, vereenigd had, is de beraadslaging voortgezet over de Vde afdeeling van IV der staatsbegrooting voor 1859 (*Kosten van de algemeene policie*). Op onder-artikel 20 tot deze afdeeling behoorende, luidende: „Traktementen der rijks veldwachters, daaronder begrepen zij die meer bijzonder belast zijn met het toezigt op de jagt en visscherij," uitgetrokken voor eene som van *f* 265,500.00, zijnde *f* 54,950 meer dan op de begrooting van het loopende jaar, — had de heer Dommer van Poldersveldt eene wijziging voorgesteld, strekkende om het opgegeven cijfer met *f* 41,450.00 te verminderen, en alzoo aan de voorgenomene aan de rijksveldwacht te geven uitbreiding geen gevolg te geven, welke wijziging, gedrukt aan de leden rondgedeeld, reeds bij de algemeene beschouwingen over deze afdeeling door den voorsteller toegelicht werd.

De heer van Reede van Oudtshoorn heeft daarna de goede werking van de instelling der rijks-veldwacht, en de wenschelijkheid van het behoud daarvan aangetoond, terwijl de heer de Brauw de noodzakelijkheid eener wijziging in de organizatie van dat korps betoogde; waarna de minister van Justicie, in eene uitvoerige rede, de bedenkingen, zoo gisteren als heden tegen de bestaande inrigting gemaakt, wederlegde, de noodzakelijkheid der door hem verlangde uitbreiding deed uitkomen en de verhooging van het aangevraagde cijfer verdedigde.

De heeren van Eck, Thorbecke en Elout van Soeterwoude droegen nog nader hunne denkbeelden over deze aangelegenheid voor, welke sprekers door den minister van Justicie beantwoord zijnde, de beraadslagingen over de Vde afdeeling in het algemeen gesloten werden.

Onder-artikel 17: „Bureaukosten der prokureur-generaals belast met de rijkspolicie" werd zonder beraadslaging goedgekeurd.

Onder-artikel 18: „Bureaukosten der officieren van Justicie in zake van rijkspolicie en jagt en visscherij" werd door de heeren van Akerlaken en van der Linden bestreden, waarna het, aan eene stemming onderworpen, met 30 tegen 26 stemmen aangenomen werd.

De heer Dullert gaf de redenen op, waarom hij zich met de verhooging van het onder-artikel 19 „traktementen en bureaukosten van inspekteurs en kommissarissen van rijkspolicie" met *f* 1000 en nu op *f* 6000 gesteld, niet kan vereenigen. Nadat de minister van Justicie de oorzaak der vermeerdering aangegeven had, is het onder-artikel 11 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij de behandeling van onder-artikel 20, en het daarop voorgestelde amendement van den heer Dommer van Poldersveldt voerden het woord de heeren Dullert, Godefroi, van Nispen van Sevenaer, van Deinse en van Hall, van welke de drie eerste het amendement ondersteunden, de voorlaatste dit bestreed, en de laatste den minister in bedenking gaf, om bij de waarschijnlijkheid der aanneming van de wijziging, den bedoelden post, met het cijfer, aangegeven door den heer Dommer van Poldersveldt, te verminderen aan welke uitnoodiging de minister meende geen gehoor te kunnen geven. De wijziging werd daarop met 46 tegen 12 stemmen aangenomen, en het aldus gewijzigde onder-artikel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De onder-artikelen 21 en 22 werden achtereenvolgens zonder beraadslaging goedgekeurd.

Onder-artikel 23: „Gratifikatiën aan beambten voor rijkspolicie" werd zonder beraadslaging met 44 tegen 13 stemmen en de beide volgende zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onder-artikel 27: „Geheime uitgaven" bestreed de heer Storm, waarna het met 50 tegen 6 stemmen aangenomen werd

Op onder-artikel 28: „Verschillende uitgaven, vallende op het toezigt en de konservatie der jagt en visscherij" stelde de heer Westerhoff eene wijziging voor, strekkende om de daarbij uitgetrokken som van *f* 16,400 met *f* 8000 te verminderen; tegen de aanneming waarvan de Vergadering zich met 42 tegen 14 stemmen verklaarde.

Hiermede is de Vde afdeeling afgehandeld, zullende de Kamer op morgen in behandeling nemen de VIde afdeeling.

Aan de Vergadering is medegedeeld, dat naar aanleiding van een door de centrale afdeeling genomen besluit, de Kamer op aanstaanden Donderdag geene openbare zitting zal houden, maar dat alsdan overeenkomstig het denkbeeld der Kommissie van Rapporteurs voor hoofdstuk X der Staatsbegrooting, opgenomen in haar Eindverslag op dat hoofdstuk, de door den minister van Oorlog ingediende wijzigingen op zijne begrooting aan een nader onderzoek in de afdeelingen zullen worden onderworpen, zullende alsdan tevens overwogen worden de wetsontwerpen betreffende de afschaffing der slavernij in Oost-Indië, de begrooting van het burgerlijk pensioenfonds voor 1859, de onteigening van gronden ten behoeve van de gemeente 's Gravenhage, en de verleening van tiendvrijdom ter bevordering van de landverbetering.

'sGRAVENHAGE, 1 Dec. Het vertrek van Z. M. den Koning en Z. K. H. den Prins van Oranje, naar het Loo, is bepaald op aanst. Dingsdag.

ROTTERDAM, 30 Nov. Aan de markt van heden waren de prijzen der boter: 1ste kwal. *f* 54, 2de kwal. *f* 48, 3de *f* 42.

GORINCHEM, 30 Nov. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 7.50 a *f* 9.60; Rogge *f* 5.70 a *f* 6.50; Gerst *f* 4.80 a *f* 5.40; Haver *f* 3.40 a *f* 4.80; Boonen *f* 7.80 a *f* 9.60; Boter *f* 0.85 a *f* 0.90 het Ned. ℔.; Kaas *f* 17 a *f* 20 de 50 Ned. ℔.; Aardappelen *f* 1.50 a *f* 1.70 het mud.

De graanhandel was zeer levendig; de aanvoer van vee groot met veel handel, doch tot gedrukte prijzen. Vooral was de omzet in varkens belangrijk en werden deze tegen 14 a 16 c. de 5 ons afgezet.

TILBURG, 30 Nov. Op de gisteren gehoudene najaarsmarkt was de aanvoer van vee tamelijk groot; vette beesten trof men echter weinig aan. De handel was niet zeer geanimeerd, terwijl voor datgene wat verkocht werd, merkelijk lagere prijzen besteed werden. De omzettingen zoowel in manufakturen, lakens, linnens, als in huiden en leder, leverden ditmaal weinig belangrijks op.

APELDOORN, 30 Nov. Eergisteren werd van hier naar Arnhem gevankelijk overgebragt een dragonder, die zich schuldig heeft gemaakt aan een moordaanslag, door met eene geladen buks op zijn brigadier aan te leggen, doch waarvan het schot heeft gemist, doordien een zijner kameraden het wapen wegsloeg, ten gevolge waarvan de kogel in de lucht vloog. Gezegde militair is een der manschappen, die nabij het Soerensche bosch zijn gedetacheerd.

HARLINGEN, 27 Nov. Even als elders heeft de kortstondige vroeg ingevallen winter stremming veroorzaakt in het verkeer; vooral gaf de ingevallen vorst reden tot bekommering aan velen, die hunne winterprovizie van turf nog hadden te verwachten. De stoomboot *Flevo*, die nog de kommunikatie met Amsterdam onderhoudt, zoo dit eenigzins mogelijk is, maakte in de vorige week lange reizen door den lagen waterstand in de Zuiderzee, veroorzaakt door den aanhoudenden oostewind; deze geheele week werd zij belet naar hier terug te keeren door het ijs in zee, doch arriveerde heden avond met eene massa goederen en passagiers. De engelsche booten doen naar eisch haar pligt, en weten hier van geen beletselen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Nov. In een artikel des heeren Amedée Renée in den *Constitutionnel*, wordt verklaard, dat mogt er vroeger groote oneensgezindheid hebben bestaan tusschen Oostenrijk en Frankrijk in de quæstiën van Belgrado, de vorstendommen en Montenegro, er in den jongsten tijd niets is gebeurd, dat tot eenige breuk tusschen beide mogendheden zou kunnen leiden. Verder verzekert de redakteur van het goevernementsblad dat die Regering in 't minst geen deel heeft gehad aan de polemiek deswege in de Parijsche dagbladen gevoerd, die slechts hun eigen meening te kennen gaven.

Sommige zinsneden evenwel in dat artikel voorkomende over de sympathie des Keizers voor Italië, en de toespelingen op het beginsel der nationaliteit, hebben het wezenlijke doel er van doen missen of het doel dat er in deze omstandigheden aan zou kunnen worden toegeschreven.

Is het waar, wat beweerh wordt, dat de heer von Hubner, Oostenrijksch gezant, reden heeft gehad zich over de taal van eenige Parijsche bladen te beklagen en hij deswege, aangezien den toestand der wetgeving, verklaring heeft gevraagd aan het Fransche goevernement, dan zal zekerlijk het artikel weinig geschikt zijn om dien ambassadeur voldoening te geven, te meer daar de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk niet van de vriendschappelijkste zijn, en dit door het artikel van den heer Renée in herinnering wordt gebragt. Wat er in Italië gebeurt en het gedrag van het Oostenrijksche goevernement in de Donauvorstendommen zijn van een aard om nog meer spanning te veroorzaken. Immers ten aanzien van het laatste zegt men, dat het Weener kabinet te Jassy en Bucharest door alle middelen een uitsluitenden invloed wil oefenen. Onder anderen zou de Ottomannische kommissaris niet naar believen over den telegraaf mogen beschikken, behoorende die telegraaf aan een Oostenrijksche maatschappij. En wat bijna ongeloofelijk is, de Oostenrijksche konsulaire agenten zouden weigeren de door de Kaimakans afgegevene passen te viseren, wijl daarop de woorden *Vereenigde Vorstendommen* te lezen staan.

De Porte-zelve is ontevreden over den druk en den toestand, die daardoor voor haar als suzereine mogendheid geboren worden.

— De inschrijving voor de doorsteking van de landengte van Suez gaat goed voort. Men verneemt altans dat er zich bereids 15,000 inschrijvers aan het bureau hebben vertoond. Sommige inschrijvingen hebben een bijzondere beteekenis. Het meerendeel der Parijsche kazernen, zelfs die van de keizerlijke garde hebben inschrijvers geleverd, en menig officier heeft luide verklaard, dat hij met zijn inschrijving bedoelde in den heer de Lesseps die volharding te vereeren, welke tegen de Engelsche kwaadwilligheid zoo lang gewrsteld had.

„Het blijkt weder uit deze zaak, zegt een berigtgever, hoe weinig de sympathie, welke de regeringen van Engeland en Frankrijk verbindt, in de harten der beide volken is overgegaan. De wijze, waarop de Engelsche bladen, en de *Times* in het bijzonder, over het proces

van graaf de Montalembert spreken, kan waarlijk niet strekken om deze wederkeerige sympathie op te wekken, welke de rede aanbeveelt, maar elk oogenblik door de hartstogten bestreden wordt.

De Parijsche kazernen, zoo gaat de berigtgever voort, schrijven op de onderneming van den heer de Lesseps in, omdat Engeland zich daaraan vijandig toonde, en en zoo de heer de Montalembert thans een reis door Engeland deed, zou men hem zegenbogen oprigten, alleen omdat de de korrektioneele regtbank hem heeft veroordeeld. Beide regeringen mogen zich al welwillend toonen, de natiën deelen die gevoelens niet.

— In den *Univers* leest men een brief van zekeren Ierschen geestelijke, den heer Fitzgerald, over den tegenwoordigen toestand van Ierland, aan welken brief het volgende ontleend is:

„Sedert tien jaren zou het Iersche volk zoowel een beschermer in den hemel als op de aarde behoeven, ten einde van dat volk de rampen te keeren, die het worden opgelegd door de grondeigenaars, onder voorwendsel der verdediging van de regten des eigendoms. De ongelukkige pachters kunnen bij honderd duizenden geteld worden, die uit hunne woning en haven verjaagd zijn, wijl zij de overdreven pacht onmogelijk konden voldoen. In vele gevallen zijn de grondeigenaars niet in staat zelven hunne landen te bebouwen of de verlatene huizen te bewonen, zoodat duizenden bunders vruchtbare akkers braak liggen en alzoo nutteloos voor het land. Op zeker tijdstip waren er 250,000 dier rampzaligen uit hunne woningen en van hunne velden verjaagd, die in de werkhuizen moesten worden opgenomen, waar zij een karig, ellendig voedsel ontvingen, waarmede een van de twintig zijn honger niet kon stillen. Oog- en huidziekten, de dood eindelijk moesten natuurlijk de uitkomst van zulk een behandeling zijn. In de werkhuizen van ééne stad telde men in den tijd van zes jaren 3000 sterfgevallen, dat is 500 's jaars, en de honderd andere werkhuizen in Ierland zonden evenredige kontingenten naar de kerkhoven. Zij, die deze afgrijselijkheden konden ontvlugten, namen naar Amerika de wijk, en de heer Bright heeft onlangs het feit gekonstateerd, dat in vijf of zes jaren Ierlands bevolking met drie millioen menschen verminderd is.

„Die vernietiging of uitdrijving van schier bijna de helft der bevolking van het koningrijk sleepte dra vele rampen na zich: de huiselijke en natuurlijke banden waren verbroken, de echtgenooten van elkander gescheiden, de ouders van hunne kinderen gescheiden, de uitdooving van 400,000 haardsteden, de verlatenheid van 400,000 menschelijke woningen, nederige woningen, 't is waar, maar die aan millioenen eene schuilplaats boden. Duizenden dier ongelukkige schepselen werden door den Oceaan verzwolgen of stierven aan ziekten, alvorens de vreemde oevers te bereiken, die zij zochten. Woorden zijn niet bij magte om de ontzaggelijke hoeveelheid ellenden, afgrijselijkheden, doodsangsten en sterfgevallen te beschrijven.

„Wij die bij ondervinding weten hoe weinig de instellingen, welke ons beheeren, ter leeniging onzer rampen strekken, wij zijn verre van er geestdrift voor te gevoelen. Had Prins Albert of Wellington, had zelfs de Koning der Achanten of de vorst der duisternis zelf in de laatste twaalf jaren het oppergezag uitgeoefend, ons land zou voorwaar nooit zoo veel ongeregtigheden, zulk eene verwoesting, zulk een zoo stelselmatig koele op zulk een groote schaal uitgevoerde vernieling te lijden hebben gehad. 't Is om dien stortvloed van rampen tegen te houden, waarvan de bron te vinden is in de teugellooze magt, welke de grondeigenaars bezitten om kwaad te doen, dat er zich in de maand Augustus 1850 onder den naam van pachtersbond, (*tenant League*) een genootschap heeft ingesteld. Dat genootschap bestond reeds in 1852 uit een aanzienlijk tal leden, waaronder 15 Katholieke Kerkvoogden, meer dan 300 Katholieke priesters en geestelijke oversten van de 2de klasse, Presbyteriaansche geestelijken en leeken, zonder daarbij te rekenen een aanzienlijk getal Katholieke en Protestantsche leeken, waarbij de heeren Dufy, Lucas, Mac Mahon en vier of vijf andere leden van het Parlement."

— Een telegram uit Bukarest van 23 November meldt, dat op dien avond een moordaanslag op den kaimakan Mamo beproefd is. Men heeft namelijk in de kamer waarin hij zat te arbeiden, een bom geworpen, die losbarstte, gelukkig zonder iemand te kwetsen. Den dader is men niet op het spoor.

— De laatstelijk uit de Sandwich-eilanden in Frankrijk ontvangen berigten luiden zeer ongunstig omtrent de walvischvangst. Naar gemeld wordt, hebben de meeste walvischvaarders, welke dit jaar de Noordpoolzeeën bezochten, niets gevangen, en zijn twee Fransche walvischvaarders verongelukt, terwijl ook de Amerikaansche schepen zware schade beloopen hebben. Sedert eenige jaren gaat die visscherij aanhoudend achteruit, en in Frankrijk vreest men dat het geslacht der walvisschen, althans in de wateren benoorden Amerika, eerlang geheel verdwijnen zal.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Nov. De *Times* betreurt, dat de depêches van sir Young eene openbaarheid hebben verkregen, welke op de Ionische eilanden van zeer slechte gevolgen kan zijn, als zullende de inwoners in die beweerde ontvreemding slechts een behendig gespeelde komedie zien.

Verder zegt het blad, dat aan den *Daily News* niet het minste verwijt kan worden gedaan, aangezien geen blad gedwongen kan worden de geheimen eener administratie te bewaren, die niet in staat is ze zelve te bewaren. De openbaarmaking dier stukken was een noodwendig gevolg der mededeeling er van aan het dagblad, op de wijze zoo als dit geschied is. De *Daily News* behoefde waarlijk niet zeer verwonderd te zijn, dat het die dépêches ontving, immers 't is openbaar, dat onlangs de bekende dépêche van lord Ellenborough lang gepubliceerd werd, vóór dat de goeverneur van Indië, tot wien ze gerigt was, er van kennis droeg.

De slordigheid, welke in de ministerieële departementen en voornamelijk in dat der koloniën heerscht, komt den *Times* niet zeer voorbeeldig voor. Mogt een vreemd vorst de geheimen dier kolonie willen kennen, hij zou daartoe geen diplomaat, sluw als Fouché, naar Engeland behoeven te zenden om ze te ontdekken, maar slechts een of ander individu om eenige minuten in de bibliotheek van dat departement te toeven; dit zou voldoende zijn en zoodanig persoon zou onder de briefdekkers van den onderbibliothekaris het stuk vinden, waarom hij gezonden werd.

De *Times* meent dat stukken, zoo belangrijk als die van den goeverneur eener kolonie, welke aan zijn goevernement de ontleding van een grondgebied aanraadt, niet gevonden mogen worden in bureaux en op tafelen, waar niet alleen de vrienden der beambten, maar ook ondergeschikte dienaren en knechts den toegang hebben.

De *Morning Post* gelooft, dat het onderzoek in die zaak den sluijer er van niet heeft opgeligt, wijl de *Daily News*, zonder er iets voor te betalen, met die gestolen dépêches is bekend gemaakt, en beschouwt het als onmogelijk, dat lieden, als de beschuldigde, welke in geen zeer voorspoedige omstandigheden verkeert, zulk een diefstal zouden doen zonder er belang bij te hebben.

Het kabinet hecht er veel gewigt aan om op de volledigste wijze alle deelneming van zijnen kant aan de openbaarmaking der dépêches van Sir John Joung te ontkennen. Behalve hetgeen de *Morning Herald* behelsde, heeft het eene bijna gelijkluidende verklaring aan de vreemde mogendheden gegeven, 'tgeen blijkt uit de zitting van de bondsvergadering te Frankfort, op den 25n, toen de prezident aan de vergadering een nota voorlegde, welke hij van den Britschen gezant had ontvangen, en waarbij was gevoegd een cirkulaire van den sekretaris van Buitenlandsche Zaken, dd. 17 November, behelzende dat de openbaarmaking der dépêches van den lord-kommissaris der Ionische eilanden geschied was zonder eenig verlof, en slechts mogelijk is geweest ten gevolge van een nog niet ontdekte ontvreemding; dat de in die dépêches ontwikkelde bedoelingen door het Britsche goevernement niet worden gedeeld, en het zich meent te moeten houden aan de bepalingen der traktaten betreffende die eilanden.

— In de vorige week zijn te Londen voor het Britsche muzeum honderd kisten met oudheden uit Knidus en Halikarnassus, in Klein-Azië, aangekomen, benevens vijftig kisten met oudheden uit Karthago. De eerstgemelde bezending is eene nieuwe vrucht van de opdelvingen, die onder leiding van den Engelschen vicekonsul te Mytilene, den heer Newton, plaats gehad hebben; daaronder behoort een kolossaal beeld van eenen liggenden leeuw van Pariesch marmer, 10 voeten lang, 6 voeten hoog en 160 centenaren zwaar.

— In een Engelsch Protestantsch blad vindt men de volgende opgave der leden van de familie van den bisschop van Oxford, die Katholiek zijn — namelijk de geheele familie van des bisschops oudsten broeder, behalve die oudste broeder, bestaande uit den heer W. Wilberforce, zijne echtgenoot, W. Wilberforce, de zoon, diens vrouw en twee kinderen; — de tweede broeder van den bisschop, de voormalige aartsdiaken Wilberforce; zijne twee zonen zijn Protestant; — de jongste broeder van den bisschop, de heer Henri Wilberforce, zijne echtgenoot en zes kinderen; — de naaste verwanten van den bisschop; namelijk de aartsdiaken Manning en de heer Ryde, zoon van den laatsten Anglikaanschen bisschop van Lichtfield, diens vrouw en zes kinderen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 28 Nov. Een zaak, die de algemeene aandacht verdient te trekken is de wedijver der twee groote Duitsche mogendheden om een zeemagt te vormen, niet slechts ter verdediging harer kusten, maar ook om, zoo het geval zich voordeed, binnen eenige jaren aan een zee-oorlog te kunnen deelnemen. Zoowel in Pruissen als in Oostenrijk staan, zooals men weet, twee prinsen van den bloede aan het hoofd der departementen van Marine en elk hunner wijdt aan zijn taak al zijne krachten. Zoo ten gevolge der weinige uitgestrektheid van zijn kustland en het weinig beteekenende zijner havens in de Baltische zee, Pruissen zich naar het schijnt, tevreden zal stellen met een goed ingerigt eskader, stelt Oostenrijk zich daarentegen voor een vloot te bezitten, in staat zich te meten met die van menige ander zeemogendheid. De Regering in Pruissen moet voornemens zijn nog dit jaar bij de kamers, naar aanleiding van een door prins Adalbert gevormd plan een krediet van drie millioenen thaler aan te vragen tot aanbouw en wapening van nieuwe schepen en tot de voltooijing van de krijgshaven te Jahde in de Noordzee. Wat het budget voor de marine in Oostenrijk aanbelangt, het zou van zes op tien millioen gulden worden gebragt. Het is waar dat een derde dezer som verslonden wordt door de uitgaven tot voltooijing der twee zeehavens Muggia en Pola, maar er zullen altijd twaalf en veertien millioen overblijven, om nieuwe oorlogsschepen te bouwen. De maatregelen, in de drie voornaamste Oostenrijksche oorlogshavens genomen, zijn van dien aard, dat de keizerlijke zeemagt in 1862 honderd twintig schepen van allerlei grootte, waaronder zeven of acht linieschepen, zal tellen.

— De *Oesterreichische Zeitung*, een ministerieël blad, zegt dat in Rusland het streven om de Slavische taal en volksgeest te ontwikkelen en bij alle volken van dien stam de herinnering aan hunne gemeenschappelijke afkomst levendig te houden, nooit vroeger zoo sterk uitkwam als thans.

BERLIJN, 28 November. Het onderzoek in zake de *Austria*, is te Hamburg afgeloopen. Daaruit blijkt dat het ongeluk veroorzaakt is door een misslag van den bootsman, doch dat de spoedige verspreiding van den brand en het verlies van het schip alleen aan ongelukkige omstandigheden is toe te schrijven. Men had op het schip de noodige middelen tot redding voorhanden, en deze waren in goeden staat; daarvan kon echter door het snel toenemen van den brand geen gebruik gemaakt worden. Het gedrag van den kapitein wordt geregtvaardigd. De senaat heeft derhalve besloten, deze ongelukkige zaak vooreerst te laten berusten.

BELGIË.

BRUSSEL, 30 Nov. Over de „litterarische konventie" tusschen Nederland en België, bevat de Antwerpsche *Précurseur* een artikel, waarin gezegd wordt, dat indien aan den eenen kant België door de afschaffing der douanen-regten wint, Nederland aan den anderen kant een uitstekend voordeel erlangt door het verbod van den nadruk. Genoemd blad betreurt het zeer, dat de overeenkomst niet ook op de voorwerpen van kunsten betrekking heeft, hetgeen de Belgische regering gewenscht, doch de Nederlandsche regering niet toegegeven zou hebben. Voorts wordt aangetoond dat, wat het regt van vertaling betreft, Nederland alleen en niet België door de overeenkomst wordt bevoordeeld. Het artikel sluit met de opmerking, dat wat de zedelijke voordeelen betreft, deze zeer groot en voor beide kontrakteerende partijen gelijk zijn, doch dat de stoffelijke voordeelen voor het meerendeel door Nederland zullen worden genoten.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 December.

BEVALLEN (27 Nov.): G. Barger, geb. Barger, Z. - J. J. P. Lanson, geb. Rothe, Z. — (28 Nov.): A. F. G. D. Spaink, geb. de Seyff, D. — (29 Nov.): C. M. van der Toorn, geb. Stein, D - S W. de Kup, geb. Snellebrand, Z.

OVERLEDEN (25 Nov.): M. Pardon, wed. H. Haages, 86 j. - I Levy, 53 j. — (26 Nov.): M. E. Klijn, wed. M. Logeman, 70 j. - E. W. Huyse, 34 j. — (27 Nov.): M. J. Nansing, 6 m. M. M. Noorthout, wed. J. F. Koning, 82 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 9/16	2/m. Livorno	f 39 1/8
Zigt „	„ 56 1/16	„ Napels	„ 80 1/4
2/m. Bordeaux	„ 55 1/4	3/m. Petersburg	„ 1.70
½/m. „	„ 55 5/8	6/w. Weenen	„ 113
3/m. Madrid	„ 238	„ Augsburg	„ 35 1/2
„ Cadix	„ 240	„ Frankfort	„ 99
„ Sevilië	„ 237	2/m. Hamburg	„ 34 13/16
„ Bilbao	„ 237	Zigt „	„ 35 1/16
„ Lissabon	„ 41	2/m. Londen	„ 11.65
„ Porto	„ 41	Zigt „	„ 11.72½
2/m. Genua	„ 45 3/4	Rotterdam	„ 1/8

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Nov. België 2½ pc. 56.87½ p; 4½ pc. 99.75; Metal. 82.37½; Nation. 82.75; Spanje 1¼ pc. 29.87½ p; 3 pc. 41.62½ g.

PARIJS, 30 Nov. Rente kont. 4½ pc. 96.75, op tijd 3 pc. 74.40; Credit mobilier 1040; Fr.-Oost. Spoorw. 655; Spanje 1½ pc. 30 5/8; 3 pc. 42 5/8; Rom. Leening —.

MADRID, 29 Nov. Spanje 3 pc. 42.90; 1 1/2 pc. 30.90.

LONDEN, 30 Nov. Cons. 98 1/8; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 20; 4 1/2 pc. Peru 94 1/4; 3 pc. id. 75; 4 1/2 pc. id. doll. bonds 80 1/2; Grenada uitgest. 5 3/4; id. werkelijke 20 5/8; 5 pc. Venezuela 41 1/4; 2 1/4 pc. id. 15 3/8; 5 pc. Port. 47 3/4; 3 pc. Spanje 47; 1 1/2 pc. id. 30 3/4; Amortiz. 6; Coupons 10; 4 1/2 pc. Russen 103; 5 pc. id. 114; 2 1/2 pc. Holland 66 3/8; 4 pc. id. 100 3/4; Illinois Shares 73; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 94 1/4; Ecuador 17.

WEENEN, 30 Nov. Met. 5 pc. 86.10; Nat. 86.30; Bank-Aktiën 967; Noord-Bahn akt. 174; Credit Anst. 246; O.-Fr. Spoorw. akt. 264; Lomb. Venetiaans. 123.—; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.24; Goud 1 1/2; Zilver —.

BERLIJN, 30 Nov. Stiegl. 5de serie 103 7/8; 6de id. 108 1/4; Rusland 5 pc. 111 1/2; Pruiss. Staats. 4 1/2 pc. 100 1/4; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 20 1/4, Parijs 79 7/8, Hamburg 151, Amst. 142 1/8; Petersburg 98 7/8, Diskonto 5.

HAMBURG, 30 Nov. Mexikanen 4 3/8, Spanje 3 pc. 38 7/8; 1 1/2 pc. 28 7/8, Rusland 5 pc. 106 1/2, 4 1/2 pc. —, Vereinsbank 97 3/4, Noord Duits. bank 87 3/4, Wissel op Londen 3/m. 13.04; Amsterd. 35.70, Diskonto 1 3/4.

FRANKFORT, 30 Nov. Metalliek 5 pc. 81 5/8, Spanje 3 pc. 41 1/8; 1 1/2 pc. 29 7/8, Wissel op Londen 117, Weenen 119 7/8, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		30 NOV. 4 1/2 u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	105 3/4	a	105 7/8	
Nederl. Bank	4 ″	170	″		
Nederl., Werkel. Schuld à 2 1/2 pCt.		63 15/16	″	64 1/4	64 3/16
Dito Dito	3 ″	75 3/4	″		
Dito Dito	4 ″	98 1/4	″		
Amortisatie-Syndikaat	3 1/2 ″		″		
Aand. Handel-Maatsch.	— ″	141 1/2	″	141 5/8	141 5/8
Oost-Ind. Leening	4 ″	97 7/8	″		
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4 1/2 ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2 ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″	63	″		
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2 1/2 ″		″		
Dito *Rothschild*	2 1/2 ″	53 5/16	″	53 1/2	53 3/8
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1 1/2 ″	30 3/16	″	30 1/4	
Dito	3 ″	45 7/8	″		
Dito Binnenlandsche	3 ″	41 1/4	″	41 3/8	41 5/16
Amortisable Schuld		10 7/16	″		
Bewijzen Coupon			″		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	46 1/2	″	46 5/8	
Dito 1856		45 5/16	″	45 1/2	45 7/16
Uitgestelde			″		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	106	″		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	103 7/8	″		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	91 5/8	″	91 7/8	
Dito bij idem 1840	4 ″	86 3/16	″	86 1/4	
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	86	″	86 1/16	
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	97 7/8	″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	102 3/16	″	102 1/4	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4 1/2 ″		″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″	66 1/8	″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″	79	″	80	79 3/4
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157 1/4	″	157 1/2	
Obligatiën	4 pCt.	81 13/16	″		
Pruissen, Oblig.	4 1/2 ″		″		
Aandeelen 1854	3 1/2 ″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek	5 ″	78 5/16	″	78 1/2	78 7/16
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87	″	87 3/8	87 1/8
Dito Nationale 1854	5 ″	78 5/8	″	78 3/4	78 11/16
Dito dito	2 1/2 ″	39 13/16	″	39 7/8	
Weener Bankaktiën	*f*	1107	″		
Dito Aand. fl. 250, 1839	″		″		
Dito dito ″ 250, 1854 4 pCt.		336	″	336 1/2	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	99 5/8	″	99 3/4	
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″	99 1/8	″		
Dito 1852	4 1/2 ″	94 5/8	″		
Sardinie	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4 1/2 ″		″		
Dito te Parijs	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	16 3/16	″	17	
Venezuela, dito 6 pCt. thans 5	″		″		
Dito Uitgestelde	2 1/2 ″		″		
Grenada, Obligatiën	3 1/2 ″	18 1/16	″	18 1/4	18 3/16
Dito Uitgestelde		5 3/4	″	5 13/16	
Mexiko, dito	3 ″	18 5/16	″		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.* Lr. A		795	″		
Dito dito Lr. B		880	″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84 3/4	″	84 7/8	
Louisiana	5 ″		″		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	3 9/16	″		

Handel-Maatschappij kontant 141 3/4; Russische Spoorweg doorgef. 243, 244, 243 3/4; Hypotheek 4 1/2 pCt. 90 3/8; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. 132.

De markt was in de voornaamste fondsen williger gestemd. Vooral de Binnenlandsche waren met geanimeerden handel, zoo mede was er naar Spaansche Binnenlandsche eenige vraag.

Koers van het Geld: Beleening 3 1/2 pCt., Prolongatie 3 1/2 pCt., Diskonto 3 1/2 pCt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 29,82 1/2	à —	Pruissische	*f* 34 5/8	à —
Napelsche	″ —,—	″ —	Spaansche	″ —,—	″ —
Div. in £	″ 11,62 1/2	″ —	Hamb. Russ.	″ 34 1/8	″ —
Eng. Russen	″ 11,62 1/2	″ —	Russ. in Z. R.	″ 34 3/8	″ —
Fransche	″ 55 1/2	″ —	Polen ″ P. R.	″ —	″ —
Belgische	″ 55 5/8	″ —	″ ″ Fl.	″ 27	″

Coupon Mexiko 1 Jan. 1854 *f* 14 3/8 à 14 1/2.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 30 Nov. Tarwe: 160/2 ℔ witb. Poolsche *f* 335, 340; 164/2 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 305: 164/2 ℔ j. Bovenl. Ris. *f* 295; 166/2 ℔ n. dito dito *f* 292; 295. — Rogge: 148/2 ℔ Wittinne *f* 178. — Lijnzaad: 108, 110 ℔ Bombay *f* 365.

SCHIEDAM, 30 Nov. Moutwijn *f* 13,25; Jenever *f* 18,75; Amst. Proef *f* 20,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 December, in lading naar:

Keulen.	V. Ahlen, Cöln N°. 29.
	B. L. Casimir, Sara.
Duisburg.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Maintz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Mannheim.	W. Boumeester, Carolina.
Urdingen.	D. J. v. Uden, Erkentelijkheid.
Dusseldorp.	F. Kusen, Niederrhein N°. 12.

AMSTERDAM, 17 November, vertrokken naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Urdingen.	J. v. d. Pluim, Vrouw Elisabeth.
Dusseldorp.	W. Klarenaar, 3 Gebroeders.
Wezel en Ruhrort.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Frankfort.	M. Grünewold, Frankfort N°. 15.

Rijnhoogte ARNHEM, 30 November 11 p. 2 duim.
KEULEN, 30 ″ 7 vt. 1 ″

Advertentiën.

(818) Voorzien van de Heilige Sacramenten der Stervenden, overleed heden onze geachte Vader en Behuwd-Vader, de Heer JOANNES FRANCISCUS KOETS, in den ouderdom van bijna 74 jaren.

GRONINGEN, den 29 November 1858.

Dr. B. H. J. KOETS.

Mede namens mijne Broeders en Zusters.

(643) Dat 's menschen leven van lieverlede korter wordt is geen verbeelding, de geschiedenissen van vroegere en latere eeuwen overtuigen ons daarvan, maar op 40 à 50 jaren grijs te zijn en oud te schijnen is onnoodig; betrekkelijk worden zeer weinig menschen oud, zelfs zeer dikwijls mannelijk en krachtvol, doch wat doet den mensch oud schijnen, meestal vroegtijdig grijsheid of verdorring van het Haar, spoedig gevolgd door uitvallen. Die niet oud wil schijnen voor den tijd gebruike in tijds de middelen daarvoor; de Oud-Cartagena's Berg-Plantenolij behoudt het Haar levend zacht en glanzig, zet oogenblikkelijk de wortel van het reeds dorrende haar weder vast en hergeeft het de vorige groeikracht, zoodat dit middel wel deugdelijk voor de vroegtijdige grijsheid waarborgt, en uw tot het einde uws levens met een fermen haarbol doet prijken. De prijs per fleschje is 60 cts. Hoofd-Dépôt te Delft bij

A. BREETVELT Az.

Verdere Dépôts:

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.	K. J. Kooiman, Hoogeveen.
	B. Vroom, Veendam.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.	Feldbrugge & Comp Groningen.
	Mej. J. A. Peperboom, Delfzijl.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.	J. T. Feldbrugge, Oude Pekel-A.
	A. J. Spinhof, Appingadam.
S. P. Poschma, Breedstraat Leeuwarden.	S. Tuuk, Loppersum.
	J. A. Goedhals, Middelburg.
J. L. Tombroek, Franeker.	D. Hildernisse, Goes. Vlasmarkt.
E. B. Winkler, Harlingen.	J. Smits, Zierikzee.
C. G. Vöcke, Venlo.	Th. Annaert, Hulst.
Karel Weijerhorst, Heerlen.	G. Aling, Brouwershaven.
J. J. Romen, Roermond.	J. W. Verbeek, vrolijk, Axel.
M. Scholte, Maastricht.	P. Bevin van de Putte, IJzendijke.
T. A. Stroptman, Arnhem.	
W. T. Stierhout, Tiel.	D. Riemers, Zaamslag.
T. Dierkes, Wageningen.	A. J. Bronswijk, Schoondijke.
Mej. Spaen, Brummen.	M. Smits, Almelo.
Mej. Hofman, Winterswijk.	B. Barends, Jr., Dedemsvaart.
H. van Eck, Zutphen.	Mej. de Wed. J. W. Sauer, Deventer.
A. P. A. van Goreum, Assen.	
J. H. van Lingen, Meppel.	M. J. Biehart, Zwolle.

(817) Op den 30 November heeft de trekking plaats gehad van de **Loterij voor de Opbouwing der twee R. K. Kerken**, in de *Haarlemmermeer*, waarvan op onderstaande Nos prijzen zijn gevallen, welke kunnen worden afgehaald gedurende deze maand, des Donderdags en 's Maandags, van 10 tot 12 ure.

No 118	2339	5348	9546	11598	14124	1639
549	2423	6340	9551	11773	14236	1676
704	2494	7096	9626	11861	14261	1686
839	2542	7242	10001	12032	14295	1712
966	2837	7286	10024	12150	14685	1733
978	2844	7456	10103	12295	14750	1759
1067	3210	7645	10333	12426	14785	1768
1408	3211	7980	10417	12500	14846	1774
1617	3533	7984	10538	12624	15081	1817
1619	3680	7987	10701	12725	15165	1889
1634	3731	8012	10787	12825	15284	1891
1656	3927	8253	11009	12835	15383	1907
1682	4233	8435	11207	13669	15497	1915
1798	4382	8480	11271	13880	15548	1929
2077	4877	9126	11283	13929	15647	1942
2115	4970	9234	11486	13935	16022	1954
2280	5083	9488	11532	13973	16097	1955

ST. NICOLAAS KOMT!!!

Ontelbaar zijn de VOORWERPEN die hij in het **VERKOOPHUIS** aangevoerd heeft, om aan zijne Vrienden en Vriendinnen aan te bieden.

Hier ziet men in bonte verscheidenheid Tafels vol met Winkels, Casernen, Paarden- en Koestallen, Pakhuizen, Keukens, Bouwdoozen, Legkaarten, Kerken, Toverlantaarns, Dorpen, Schepen, Soldaten en Meisjes, Matrozen en Boeren, Ruiters en Wagentjes, Kanonnen, Geweren, Pistolen, Verf- en Passerdoozen, enz. enz.

Ginds netjes gerangschikt, ten einde de keuze te vergemakkelijken, de sierlijkste Cartonnages, Papeterien, Albums, Werkdoosjes met Schelpen, Cabassen, Coffrets, Mandjes met de fijnste Extraits en de geurigste Zeepen, Necessaires, Waaijers, Souvenirs, Flacons, enz.

Ook de collectie Surprises is dit jaar waarlijk met bijzonderen smaak gekozen, zoo vele heerlijke Geregten zijn er onder. Hammen, Vleesch, Puddings, lekkere Patrijzen, Ganzenboutjes vindt men in geene Restauratie beter klaar gemaakt, dan die welke St Nicolaas in het Verkoophuis opdischt.

VERKOOPHUIS. (819)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand December 1858.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM:			u.	m.
Dond.	2,	's morg.	9	—	Vrijdag	3,	's morg.	6	—
Zondag	5,	″	10	30	Dingsd.	7,	″	7	—
Dond.	9,	″	6	—	Vrijdag	10,	″	7	30
Zondag	12,	″	6	—	Dingsd.	14,	″	10	—
Dond.	16,	″	8	—	Vrijdag	17,	″	6	—
Zondag	19,	″	10	—	Dingsd.	21,	″	7	—
Dond.	23,	″	6	—	Vrijdag	24,	″	8	—
Zondag	26,	″	6	—	Dingsd.	28,	″	9	30
Dond.	30,	″	9	—	Vrijdag	31,	″	6	30

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

Reizigers, met den Rijnspoorweg aangekomen, gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station tot doen van sein, in welk geval de naar Zierikzee vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Te Dordrecht betaalt men voor het aanteekenen der goederen, 5 cent voor elk adres.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zanh, Marktp. B, 217. Willemstad, bij den heer A. Schippers. (820)

BOEKHANDEL C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Recollections of the last four Popes and of Rome in their times. Bij H. E. Cardinal Wiseman.

Dit belangrijk werk is op best zwaar papier gedrukt en voorzien van de portretten der vier Pausen, op staal gegraveerd en in fraai linnen band gebonden. Prijs *f* 14.70.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.